

Gabriels matematiktävling i Spanien.

Gabriel gick på Danderyds gymnasium. År 2008 blev han uttagen att delta i årets olympiad i matematik som hölls i Spanien.

Svenska Dagbladet rapporterade.

Gabriel Isheden, som går i tvåan, har blivit uttagen att delta i årets internationella olympiad i matematik som hålls i Spanien. Eleverna brukar bli uttagna i olika matteelever. FOTO: TERJE LINDBLOM

Klart för elitklass på gymnasiet

Spetsutbildning i teoretiska ämnen 2009

Regeringen inför nu elitklasser med teoretisk inriktning på gymnasiet. Urvalet ska ske genom tester. Parallellt med studierna ska eleverna kunna ta högstskolepoäng, säger utbildningsminister Jan Björklund (fp).

I höst startar en elitklass i matematik på Norra reals gymnasium i Stockholm. Det specialformade programmet riktar sig till unga med "intresse av och stor fallenhet för" matte. Skolborgarrådet Lotta Edholm (fp) vill att de blivande eleverna ska antas med hjälp av särskilda tester, men det är idag förbjudet i teoretiska ämnen.

Stockholms stad har därför vänt sig till utbildningsministern och begärt dispens från reglerna. Nu kommer svaret. Regeringen säger ja till spetsutbildningar i gymnasieskolan för "högpresterande" elever, och ger samtidigt klartecken till antagningsprov. "Vi måste göra oss kvitt den socialdemokratiska jantelagen i skolpolitiken. Även duktiga elever har rätt att utvecklas i sitt eget tempo. De ska inte behöva sitta och rulla tummarna för att vänta in sina kamrater, motiverar utbildningsminister Jan Björklund (fp).

Av den promemoria som offentliggörs nästa vecka framgår att elitutbildningarna införs hösten 2009. Försöksverksamheten ska omfatta 20 gymnasier, både kommunala och friskolor, spridda över hela riket. De nya elitklasserna ska vara inriktade mot matematik eller mot ett eller flera naturvetenskapliga, samhällsvetenskapliga eller humanistiska ämnen. "Studietakten ska vara avsevärt högre än på en vanlig gymnasieutbildning", skriver regeringen.

– Det här blir tufft och krävande. Men vi tror att det finns en grupp elever i Sverige som både klarar av och vill gå på sådana här utbildningar, säger Jan Björklund.

Utbildningen ska vara rikskrekryterande, vilket innebär att man får ta emot elever från hela landet. För att välja ut de mest lämpade ungdomarna får skolorna rätt att, som komplement till betygen, genomföra tester vid intagningen. Det betyder att de elever som når bäst resultat kommer in, medan de som misslyckas med provet inte är välkomna.

I dag är det bara tillåtet med färdighetsprov i profilklasser som är inriktade på idrott och estetiska ämnen, som musik och dans.

– Intagningsprov är ju oöknotverslikt när det handlar om idrott och musik, vi har ju riksidrotts-gymnasier för eliten och Adolf Fredriks musikskola. Men när det gäller teoretiska ämnen har det här varit tabu i Sverige. Jag vill bryta det tabut, förklarar Jan Björklund.

– Ska man ha en spetsutbildning för de allra mest högpresterande eleverna måste man ju bedöma om de klarar av att gå där. Betygen är en del, men det behövs ytterligare urvalsinstrument. Med antagningsprov kan man välja de elever som har de bästa förutsättningarna, fortsätter han.

Eleverna i elitklasserna ska kunna förena gymnasiestudierna med högskolepoäng inom spetsutbildningens ämnesområde. Ungdomarna ska kunna få dispens från gällande behörighetskrav, och kunna tillgodoräkna sig sina högskolepoäng om de så småningom söker vidare till högre studier.

– Jag ser framför mig att det här försöket ska permanentas i den gymnasierformen som införs 2011. Sverige har inte råd att avstå från att utveckla också våra allra mest talangfulla ungdomar, säger Jan Björklund.

Metta Fjølner, ordförande i Lärarnas riksförbund, är positiv till regeringens besked.

– Precis som att man kan ha elitutbildningar när det gäller tennis, musik eller dans är det fullt rimligt att också ha det när det gäller matematik. Jag tycker att vi i Sverige har varit för rädda för att uppmuntra de som har speciella begåvningar i teoretiska ämnen. Även de eleverna måste få stimulans och motivation, säger hon.

LOVA OLSSON
08-13 52 17, lova.olsson@svd.se

Svd.se
Kommentera
Vad tycker du om en elitsatsning i teoretiska ämnen? • [svd.se](#)

"Det är en stor fördel för oss"

På Danderyds gymnasium finns sedan 20 år en matematikklass med nationellt provintag. Sammanhållningen och chansen att utvecklas är det bästa med att gå där, tycker de matteelever som SvD träffar.

Matten på högstadiet gick för långsamt, nu läser eleverna på universitetnivå trots att de bara går i gymnasiet. Per Moosavi, som bodde i Hofors när han kom in, tar snart studenten och har sökt en fysikutbildning på KTH.

– Det är en stor fördel för oss som har gått här eftersom vi får det lättare på universitetet. Vi har en bättre bas, säger han.

Per Moosavi

Susanne Gennow

Ansvarige läraren Susanne Gennow kallar provdelen för en rådgivning eller en "diagnos". Utbildningen riktar sig till dem som redan är duktiga i ämnet och som vill utvecklas. Många av hennes elever har inte fått en

enda utmaning på nio år i grundskolan. Den som inte har tillräckligt med baskunskaper kommer inte att klara sig genom programmet.

– Då kan jag avråda dem från att börja, men jag kan inte neka dem. Ibland kan det vara fördelaktigt som vill att barnen ska gå ett visst program. De som inte klarar provet får det jobbigt, säger hon.

Det är idag inte tillåtet att ha provintag på ett teoretiskt program och efter en anmärkning från Skolverket måste gymnasiet nu i första hand gå på betygsintaget och tona ner provdelen.

JESSICA BALKSJO
08-13 59 07, jessica.balksjo@svd.se

Nya klasser för högpresterande

2009 startar försöket med spetsutbildningar. 20 gymnasieskolor ska ingå i försöksverksamheten. 30 elever per läsår får antas

på varje utbildning.

• 2010 ska Skolverket presentera en första utvärdering för regeringen.

• 2014 ska verksamheten permanentas, om den faller väl ut.
Källa: Utbildningsdepartementet.

Svenska Dagbladet rapport om matematiktävling i Spanien

Gabriel Isheden, som går i tvåan, har blivit uttagen att delta i årets internationella olympiad i matematik som hålls i Spanien. Eleverna brukar bli uttagna i olika mattetävlingar.

FOTO: TERJE LINDBLOM

”Det är en stor fördel för oss”

På Danderyds gymnasium finns sedan 20 år en matematikklass med nationellt provintag. Sammanhållningen och chansen att utvecklas är det bästa med att gå där, tycker de matteelever som SvD träffar.

Matten på högstadiet gick för långsamt, nu läser eleverna på universitetsnivå trots att de bara går i gymnasiet. Per Moosavi, som bodde i Hofors när han kom in, tar snart studenten och har sökt en fysikutbildning på KTH.

–Det är en stor fördel för oss som har gått här eftersom vi får det lättare på universitetet. Vi har en bättre bas, säger han.

Per Moosavi

Susanne Gennow

Ansvarige läraren Susanne Gennow kallar provdelen för en rådgivning eller en ”diagnos”. Utbildningen riktar sig till dem som redan är duktiga i ämnet och som vill utvecklas. Många av hennes elever har inte fått en

enda utmaning på nio år i grundskolan. Den som inte har tillräckligt med baskunskaper kommer inte att klara sig genom programmet.

–Då kan jag avråda dem från att börja, men jag kan inte neka dem. Ibland kan det vara föräldrar som vill att barnen ska gå ett visst program. De som inte klarar provet får det jobbigt, säger hon.

Det är idag inte tillåtet att ha provintag på ett teoretiskt program och efter en anmärkning från Skolverket måste gymnasiet nu i första hand gå på betygsintaget och tona ner provdelen.

JESSICA BALKSJÖ

08-13 59 07, jessica.balksjo@svd.se

Klart för elitklass på gymnasiet

Spetsutbildning i teoretiska ämnen 2009

Regeringen inför nu elitklasser med teoretisk inriktning på gymnasiet. Urvalet ska ske genom tester. Parallellt med studierna ska eleverna kunna ta högskolepoäng, säger utbildningsminister Jan Björklund (fp).

I höst startar en elitklass i matematik på Norra reals gymnasium i Stockholm. Det specialutformade programmet riktar sig till unga med "intresse av och stor fallenhet för" matte. Skolborgarrådet Lotta Edholm (fp) vill att de blivande eleverna ska antas med hjälp av särskilda tester, men det är idag förbjudet i teoretiska ämnen.

Stockholms stad har därför vänt sig till utbildningsministern och begärt dispens från reglerna. Nu kommer svaret. Regeringen säger ja till spetsutbildningar i gymnasieskolan för "högpresterande" elever, och ger samtidigt klartecken till antagningsprov.

- Vi måste göra oss kvitt den socialdemokratiska jantelagen i skolpolitiken. Även duktiga elever har rätt att utvecklas i sitt eget tempo. De ska inte behöva sitta och rulla tummarna för att vänta in sina kamrater, motiverar utbildningsminister Jan Björklund (fp).

Av den promemoria som offentliggörs nästa vecka framgår att elitutbildningarna införs hösten 2009. Försöksverksamheten ska omfatta 20 gymnasier, både kommunala och friskolor, spridda över hela riket. De nya elitklasserna ska vara inriktade mot matematik eller mot ett eller flera naturvetenskapliga, samhällsvetenskapliga eller humanistiska ämnen. "Studietakten ska vara avsevärt högre än på en vanlig gymnasieutbildning", skriver regeringen.

- Det här blir tufft och krävande. Men vi tror att det finns en grupp elever i Sverige som både klarar av och vill gå en sådan här utbildning, säger Jan Björklund.

Utbildningen ska vara riksrekryterande, vilket innebär att man får ta emot elever från hela landet. För att välja ut de mest lämpade ungdomarna får skolorna rätt att, som komplement till betygen, genomföra tester vid intagningen. Det betyder att de elever som når bäst resultat kommer in, medan de som misslyckas med provet inte är välkomna.

Idag är det bara tillåtet med färdighetsprov i profilklasser som är inriktade på idrott och estetiska ämnen, som musik och dans.

- **Intagningsprov** är ju okontroversiellt när det handlar om idrott och musik, vi har ju riksidrottsgymnasier för eliten och Adolf Fredriks musikskola. Men när det gäller teoretiska ämnen har det här varit tabu i Sverige. Jag vill bryta det tabut, förklarar Jan Björklund.

- Ska man ha en spetsutbildning för de allra mest högpresterande eleverna måste man ju bedöma om de klarar av att gå där. Betygen är en del, men det behövs ytterligare urvalsinstrument. Med antagningsprov kan man välja de elever som har de bästa förutsättningarna, fortsätter han.

Jan Björklund
FOTO: HENRIK MONTGOMERY

Eleverna i elitklasserna ska kunna förena gymnasiestudierna med högskolekurser inom spetsutbildningens ämnesområde. Ungdomarna ska kunna få dispens från gällande behörighetskrav, och kunna tillgodoräkna sig sina högskolepoäng om de så småningom söker vidare till högre studier.

- Jag ser framför mig att det här försöket ska permanentas i den gymnasiereform som införs 2011. Sverige har inte råd att avstå från att utveckla också våra allra mest talangfulla ungdomar, säger Jan Björklund.

Metta Fjelkner, ordförande i Lärarnas riksförbund, är positiv till regeringens besked.

- Precis som att man kan ha elitutbildningar när det gäller tennis, musik eller dans är det fullt rimligt att också ha det när det gäller matematik. Jag tycker att vi i Sverige har varit för rädda för att uppmuntra de som har speciella begåvningar i teoretiska ämnen. Även de eleverna måste få stimulans och motivation, säger hon.

LOVA OLSSON